

ONTWIKKELGESPREK

Opleiding :	Werktuigbouwkunde
Niveau :	Bachelor
Varianten :	voltijd, deeltijd
Reg.nr. croho :	34280
Accreditatiebesluit d.d. :	11 november 2024
Ontwikkelgesprek d.d. :	6 november 2024

Na de succesvolle accreditatie in 2023 heeft de opleiding Werktuigbouwkunde (WTB) ruimte gevonden om nieuwe initiatieven op te zetten. Dit ontwikkelgesprek markeerde een belangrijke stap in het concretiseren van deze ambities. Het gesprek richtte zich op drie speerpunten: het voorkomen van herkansingen, het verbeteren van de doorstroom en het verlagen van de ervaren studiedruk bij deeltijdstudenten. Deze thema's zijn gekozen om de kwaliteit, efficiëntie en aantrekkelijkheid van de opleiding te vergroten.

Voorkomen van Herkansingen

Het reduceren van het aantal herkansingen is een cruciaal doel, zowel om de werkdruk van docenten te verlagen als om het studieplezier van studenten alsmede het studierendement te verhogen. Specifiek gaat het om struikelvakken zoals Wiskunde en Statica 1. Uit eerdere ervaringen blijkt dat extra lessen en peer-tutoring effectief kunnen zijn, maar de motivatie van studenten blijft een uitdaging.

Om eerstejaarsstudenten sneller om te vormen van passieve leerlingen naar actieve studenten, wordt overwogen om het curriculum meer praktijkgericht te maken. Hierbij zouden in het begin van de studie kleinere, haalbare leerstappen en frequente formatieve toetsmomenten kunnen helpen. Dit sluit aan bij pedagogische inzichten zoals de Zelfdeterminatietheorie (autonomie, competentie en verbondenheid), waarbij de focus ligt op het creëren van een ondersteunende leeromgeving. In het boek *Vitamines voor Groei* van Maarten Vansteenkiste wordt benadrukt hoe deze drie psychologische basisbehoeften bijdragen aan motivatie en het gevoel van welzijn, wat cruciaal is voor het succes van studenten. Studenten die langs de as van dit principe een autonoom studieritme hebben opgepakt zullen ook later in de studie beter zijn voorbereid op grotere leereenheden en formatief toetsen.

Concrete voorbeelden zijn het opzetten van eerstejaarsprojecten die aansluiten bij de beroepspraktijk, zoals de bouw van eenvoudige machines of simulatieopdrachten. Door studenten in een veilige leeromgeving te laten groeien in hun autonomie en competentie, en hen te confronteren met mogelijk toekomstige functies in de beroepspraktijk, ontstaat er een sterke basis voor succes in de opleiding.

Verbeteren van de Doorstroom

Demografische veranderingen en een dalende instroom dwingen de opleiding om kritisch naar de doorstroomcijfers te kijken. Studenten met motivatieproblemen of een beperkt beroepsbeeld vallen vaak uit, ondanks goede studieresultaten. Dit kan worden aangepakt door de introductie van meer praktische projecten, flexibele instroommogelijkheden en frequentere & diepgaandere studievoortgangsgesprekken waarin loopbaanplanning een prominente plaats krijgt.

Daarnaast biedt de opleiding nieuwe kansen via microcredentials, zoals technische tekenmodules of 3D-printen, die via de Inholland Academy toegankelijk worden gemaakt. Dit vergroot niet alleen de aantrekkelijkheid van de opleiding, maar kan ook zij-instroom vanuit andere engineeringdisciplines stimuleren. Voorwaarde hiertoe is frequente afstemming met de verschillende disciplines binnen Inholland en wellicht met andere hogescholen.

De relevantie van duale leertrajecten als hefboom voor leren en ontwikkelen, zoals beschreven in een artikel* door Van Erp, Van Veen en Wasser, biedt hier waardevolle inzichten. Deze trajecten versterken de koppeling tussen theorie en praktijk, waardoor studenten meer perspectief krijgen op de arbeidsmarkt en op actieve loopbaanontwikkeling in overleg met hun management en de opleiding effectiever wordt afgestemd op de behoeften van het werkveld.

Verlagen van de Studiedruk bij Deeltijdstudenten

Deeltijdstudenten ervaren vaak hoge mentale druk door een combinatie van werk, studie en privéverplichtingen. Vooral theoretische vakken worden als zwaar ervaren, mede door onzekerheid over het eigen kunnen en de afstand die sommige studenten voelen tot de docent. Dit leidt tot uitval, zelfs onder goed presterende studenten.

Om dit tegen te gaan, worden formatieve toetsmomenten aanbevolen, waarmee studenten hun voortgang kunnen monitoren zonder de druk van summatieve toetsen. Verder wordt ingezet op communityvorming en intervisie, waarbij studenten elkaar ondersteunen en van elkaar leren, daarbij begeleid door een professionele intervisiecoach. Betere afspraken met werkgevers over werkgerelateerde studietaken kunnen eveneens bijdragen aan een evenwichtiger werk-privébalans. Zo kunnen deeltijdstudenten effectiever hun doelen behalen zonder dat de opleidingskwaliteit wordt aangetast.

Conclusie

Het ontwikkelgesprek heeft waardevolle input opgeleverd voor het versterken van de opleiding. Kernpunten zoals het gebruik van peer-tutoring, het aanpassen van de didactiek en het vergroten van de link met de praktijk zullen bijdragen aan betere resultaten en meer tevreden studenten. Door flexibelere instroomopties, praktijkgerichte projecten en gerichte ondersteuning voor deeltijdstudenten te integreren, blijft de opleiding toekomstbestendig en aantrekkelijk voor een breed scala aan studenten.

*Artikel in 2021 gepubliceerd in Link Magazine